

Ak si v rámci poskytovania odľahčovacej služby vyberie občan poskytovanie domácej opatrovateľskej služby, je obec túto službu povinná poskytovať 12 hodín denne? Teda aj viac ako 8 hodín, čo je pracovný čas opatrovateľky?

V súlade s § 54 ods. 3 druhou vetou počas poskytovania odľahčovacej služby je obec povinná v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť alebo zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu formu sociálnej služby (domácu opatrovateľskú službu), ambulatnú sociálnu službu alebo pobytovú sociálnu službu v rozsahu najmenej 12 hodín denne. Pri poskytovaní odľahčovacej služby, je obec povinná zabezpečiť opatrovanej fyzickej osobe sociálnu službu podľa jej výberu (t.j. aj domácu opatrovateľskú službu) s poukazom na § 41 ods. 2 v takom rozsahu, ako je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Z uvedeného vyplýva, že ak si opatrovaná osoba vyberie poskytovanie opatrovateľskej služby, je potrebné jej zabezpečiť sociálnu službu najmenej v rozsahu jej stupňa odkázanosti (t.j. V. alebo VI.) podľa prílohy č. 3 písm. B, t.j. 12 hodín denne, ak sa s prijímateľom sociálnej služby v zmluve o poskytovaní sociálnej služby na návrh prijímateľa nedohodne inak.

30 kalendárnych dní odľahčovacej službu je potrebné si vybrať nepretržite?

Fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a spĺňa podmienky na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, má možnosť čerpať si 30 dňové „voľno“ od tohto opatrovania aj po jednotlivých celých dňoch, to znamená, že si nemusí čerpať 30 dní nepretržite. Nie je teda možné „čerpať“ odľahčovaciu službu po hodinách, to znamená, že aj ak je sociálna služba v rámci odľahčovacej služby poskytnutá napr. len v časovom rozsahu 6 hodín/ deň, počíta sa to ako 1 celý deň poskytnutia odľahčovacej služby.

Ako sa v tomto pri odľahčovacej službe stanovuje úhrada? Má sa odkázanému občanovi vydať rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu a následne uzatvoriť uzatvoriť zmluva o poskytovaní sociálnej služby?

Opatrovaný klient za poskytovanie konkrétneho druhu a formy ním vybranej sociálnej služby počas odľahčovacej služby platí úhradu za túto sociálnu službu a pri stanovovaní jej výšky sa postupuje v súlade s § 72, §72a a 73. v závislosti od druhu a formy poskytovanej sociálnej služby, a klientom zvoleného konkrétneho poskytovateľa tejto sociálnej služby (v súčasnosti s obcou). Pokiaľ ide o odkázanosť fyzickej osoby na druh sociálnej služby, resp. druh zariadenia sociálnych služieb, ktorý si počas poskytovania odľahčovacej služby vybrala, podmienka odkázanosti na sociálnu službu sa na účely poskytnutia sociálnej služby v rámci odľahčovacej služby považuje za splnenú na základe posudku vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (§ 54 ods. 3). Z toho vyplýva, že nie je potrebné rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu v správnom konaní, ale len na základe poskytnutia alebo zabezpečenia tejto sociálnej služby príslušnou obcou, uzatvoriť zmluvu o jej poskytovaní so zvoleným konkrétnym poskytovateľom sociálnej služby (klient sa v tomto prípade nepovažuje za „samoplatcu“). Opatrovanej osobe sa teda poskytuje niektorá so sociálnych služieb za podmienok upravených zákonom (vrátane platenia úhrady za sociálnu službu podľa príjmu a majetku, pri rešpektovaní ochrany zostatku z príjmu klienta po zaplatení úhrady podľa § 72, § 72a a § 73).

Je obec povinná zabezpečovať podporné služby t.j. odľahčovaciu službu aj keď nemá dostatok financií na prijímanie ďalších opatrovateliek v rámci terénnej služby?

Obec je povinná poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb v rozsahu jej pôsobnosti uvedenej v § 80 písm. e). Pri zabezpečovaní tejto pôsobnosti v územnom obvode konkrétnej obce musí vychádzať z vypracovaného a schváleného komunitného plánu sociálnych služieb vo svojom územnom obvode a preukázateľným spôsobom realizovať opatrenia na jeho realizáciu. Nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre zamietnutie poskytovania sociálnej služby alebo jej zabezpečenie. Navyše odľahčovacia služba sa zabezpečuje prostredníctvom opatrovateľskej služby iba v prípade, že si opatrovaný túto sociálnu službu vyberie. Odľahčovacia služba môže byť poskytnutá alebo zabezpečená aj prostredníctvom sociálnej služby v zariadení ambulatnou alebo pobytovou formou, v závislosti od výberu opatrovaného.

Je potrebné sa registrovať aj na odľahčovaciu službu ?

V súlade s ustanovením § 54 ods. 1 zákona o sociálnych službách sa odľahčovacou službou poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Za sociálnu službu, ktorá sa poskytne alebo zabezpečí sa považujú sociálne služby pre osoby odkázané na pomoc inej osoby (napr. opatrovateľská služba, zariadenie opatrovateľskej služby, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie). Na poskytovanie týchto sociálnych služieb počas odľahčovacej služby sa vzťahujú rovnaké podmienky, ako na ich poskytovanie mimo odľahčovacej služby - vrátane zmluvy, úhrady a pod., (s výnimkou pre nutnosť predloženia právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu – postačuje komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby).

Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné, aby sa subjekty (poskytovatelia) registrovali na poskytovanie odľahčovacej služby. Poskytovatelia, ktorí poskytujú sociálne služby, prostredníctvom ktorých sa poskytuje aj odľahčovacia služba musia byť registrovaní na konkrétny druh sociálnej služby, ktorý priamo poskytujú (t. j. napr. domáca opatrovateľská služba, sociálna služba v zariadení opatrovateľskej služby).